

Hans Christian Andersen

Em bé bán diêm

Dịch giả: Đỗ Văn Phúc

Đêm nay là đêm giao thừa, trời lạnh như cắt, tuyết rơi không ngừng. Một cô gái nhỏ lang thang trên con đường trong đêm đen và giá buốt. Em đi chân đất và trên đầu chẳng có mũ nón. Khi em rời khỏi nhà, em cũng mang một đôi dép, nhưng chúng quá lớn so với chân em, đôi dép cũ mà mẹ em mang đã mòn nhẵn, và khi em phải chạy băng qua đường để tránh xe cộ, em đã đánh rơi chúng. Một chiếc dép thì mất hẳn, chiếc còn lại được một bé trai nhặt được và chiếm đoạt luôn. Cho nên em bé gái đáng thương đành để cho đôi chân trần trụi của mình bị tái đi vì cóng. Em mang theo một ít hộp diêm trong túi áo, và trên tay cầm một hộp: em là một em bé bán diêm.

Suốt ngày nay, chẳng có ai mua cho em lấy một xu. Em bé khốn khổ vừa đói, vừa lạnh. Hoa tuyết rơi bám đầy mái tóc vàng óng của em - mái tóc xinh đẹp uốn tự nhiên và bao quanh khuôn mặt bầu bĩnh - nhưng em chẳng hề

quan tâm. Từ các khung cửa sổ, ánh đèn chiếu hắt ra, mùi thịt ngỗng nướng thơm phức thoang thoảng đâu đây. Đêm nay là giao thừa mà, em chẳng quên điều đó.

Em tìm đến một góc vắng giữa hai căn nhà, ngồi xuống dùng phần thân thể trên để ủ đôi chân trần. Em cảm thấy lạnh hơn bao giờ hết trong đời. Em chẳng dám về nhà, vì em không bán được hộp diêm nào, và cũng chẳng kiếm được đồng nào. Cha em sẽ đánh em. Và lại, ở nhà thì cũng lạnh chẳng khác gì ngoài đường phố này. Căn nhà chỉ có một cái mái rách, và những ngọn gió lồng rít lên như thể sắp thổi tung cả cái khung tre lẫn đám tranh rách nát trên đó.

Đôi bàn tay nhỏ bé dường như đã cứng hẳn. Một que diêm có lẽ sẽ giúp em ấm thêm chút nào chẳng? Em đánh liều rút ra một que và quẹt lên vách nhà để sưởi ấm những ngón tay. Que diêm bật cháy lên, kêu xèo xèo; ngọn lửa sáng như một cây đèn cầy khi em dùng cách ngón tay che quanh nó. Em bé gái mừng rỡ tưởng rằng em đang ngồi trước một lò sưởi lớn có khung mạ vàng. Ngọn lửa kỳ diệu cháy lên bập bùng trong đó và sưởi ấm em, nhưng đột nhiên, khi em vừa duỗi đôi chân ra hòng sưởi ấm, ngọn lửa tắt mất, cái lò sưởi biến mất, và em thấy mình còn lại với cọng diêm trong tay.

Em quẹt thêm một cây, diêm cháy bùng lên, ánh sáng chiếu lên vách nhà. Nó dường như trong suốt đến độ em có thể nhìn thấy mọi vật bên trong. Chiếc bàn ăn trải bằng vải trắng tinh và trên bàn là bát đĩa bằng sứ Trung Hoa. Một con ngỗng béo nướng chín vàng với táo và mận rải lên mình nó. Và kìa, miếng thịt ngỗng thơm ngon được xẻ ra và như có ai đó đang dùng chiếc nĩa đưa nó xuyên qua bức vách, đút tận miệng em bé. Bất chợt tất cả

đều biến mất. Diêm tắt, chẳng có gì hiện hữu ngoài tấm vách dày, đen ngòm!!

Em lại đốt lên que diêm khác. Lần này, em thấy mình ngồi bên cây thông Noel xinh đẹp. Nó đẹp và lớn hơn hết thấy những cây Noel mà em được thấy qua khung cửa những ngôi nhà giàu nhất trong phố. Hàng ngàn ánh đèn lấp lánh trên các cành cây. Những bức tranh nhiều màu sắc như những tấm mà em thường thấy trong các tiệm sách. Em đưa tay với lấy những bức tranh. Diêm tắt! Những cây đèn trên cây bay vút lên cao, cao mãi, và em thấy rằng đó chỉ là những ngôi sao chớp chớp trên nền trời cao vợi vợi. Một ngôi sao xẹt qua trên bầu trời. "Chắc có ai đó vừa qua đời" em nghĩ. Chẳng là bà nội, người độc nhất thương em, thường nói: Khi có một ngôi sao rơi trên trời là có một linh hồn về nơi nước Chúa."

Em quẹt thêm một cây diêm. Lần này, em thấy bà em hiện ra giữa vòng hào quang của ánh diêm. Bà nhìn em hiền từ. "Nội ơi!", em kêu lên, "Nội cho cháu theo với Nội. Cháu biết Nội cũng sẽ biến đi khi ánh diêm này tắt. Nội sẽ tan biến cũng như cái lò sưởi, cũng như miếng thịt ngỗng quay và cũng như cây Noel huy hoàng kia."

Em vội vàng quẹt lên cả nắm diêm, vì em muốn giữ hình ảnh bà ở lại với em lâu hơn. Ánh sáng của nắm diêm tỏa ra như ánh sáng của ban ngày. Em thấy bà đẹp hơn bao giờ hết. Bà bế em trong đôi tay ấm áp. Họ bay lên trong vòng hào quang của ánh sáng và hạnh phúc, bay coa lên, cao lên vút hẳn lên không, nơi chẳng còn dư âm của cái đói, cái lạnh, cái đau khổ, vì họ đang lên với Chúa từ nhân.

Trong ánh sáng lạnh của một ngày mới, em bé bán diêm vẫn còn ngồi kia, trong góc giữa hai ngôi nhà, với đôi má hồng hào và nụ cười thỏa mãn trên môi. Nhưng em đã bất động. Em chết vì lạnh cóng đêm giao thừa qua. Ngày mới đang sáng dần, soi rõ hình ảnh em bé khốn khổ với những que diêm tàn trong bàn tay nhỏ bé.

Người qua đường bảo nhau: "Chắc em đã cố để sưởi ấm thân mình." Nhưng chẳng ai biết được những điều huyền diệu em đã trải qua, chẳng ai biết rằng em đã bay lên thiên đàng với bà yêu quý trong hào quang chói lọi của một năm mới.

HẾT